Tellen en Kleurkeur

Roy van Grunsven

De Vlinderstichting

Monitoring

We tellen heel veel
Meetnetten zijn de basis

Hoe verandert de natuur?

Zijn er ongewenste ontwikkelingen
Wat zijn oplossingen?

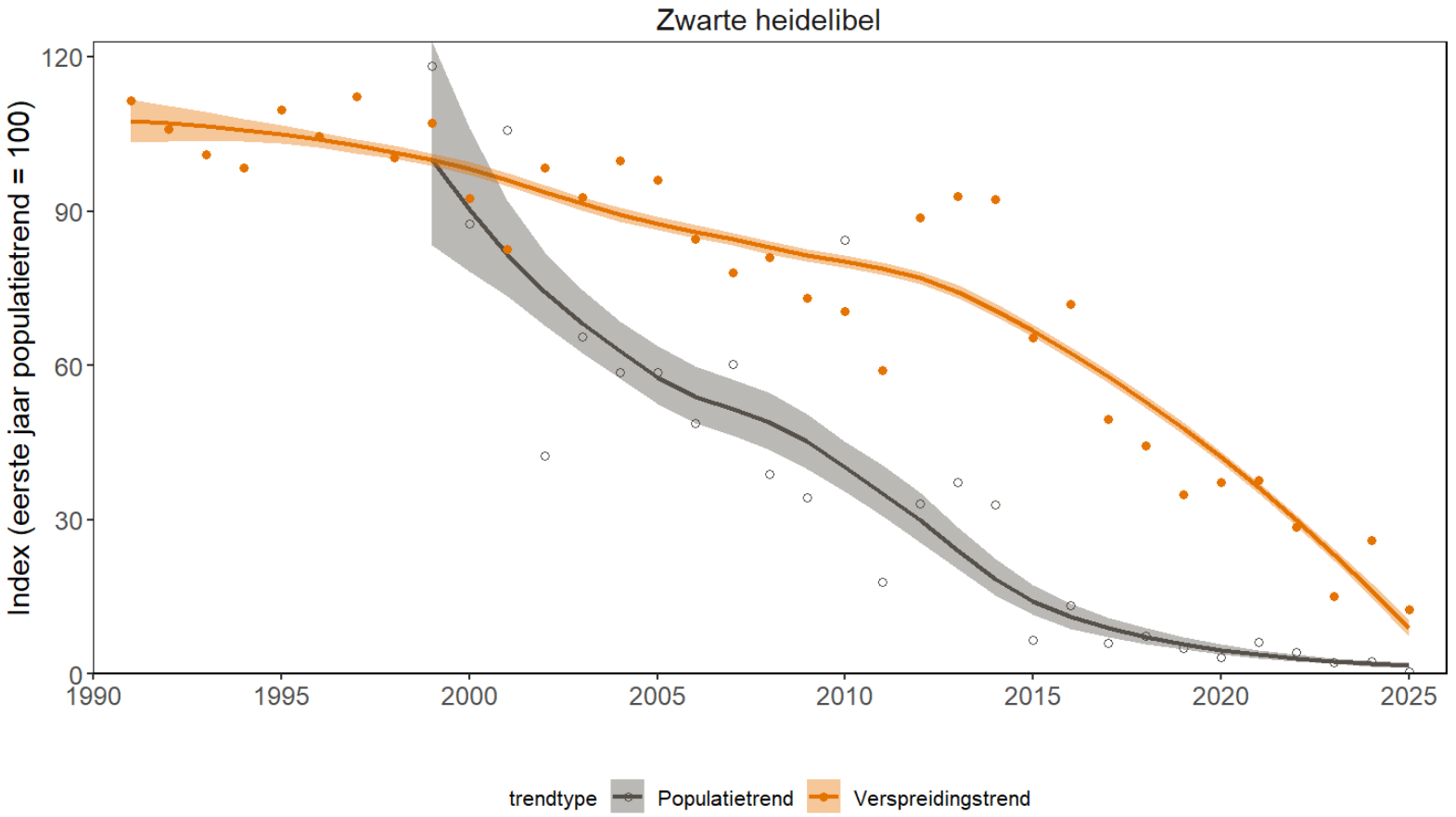
Onderbouwd met data

De Vlinderstichting

nem
Netwerk Ecologische Monitoring

Monitoring

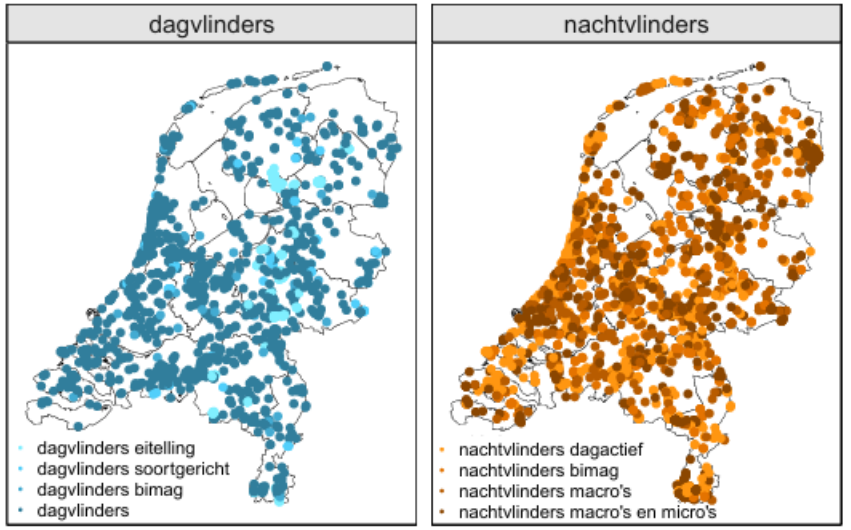

De Vlinderstichting

nem
Netwerk Ecologische Monitoring

Monitoring

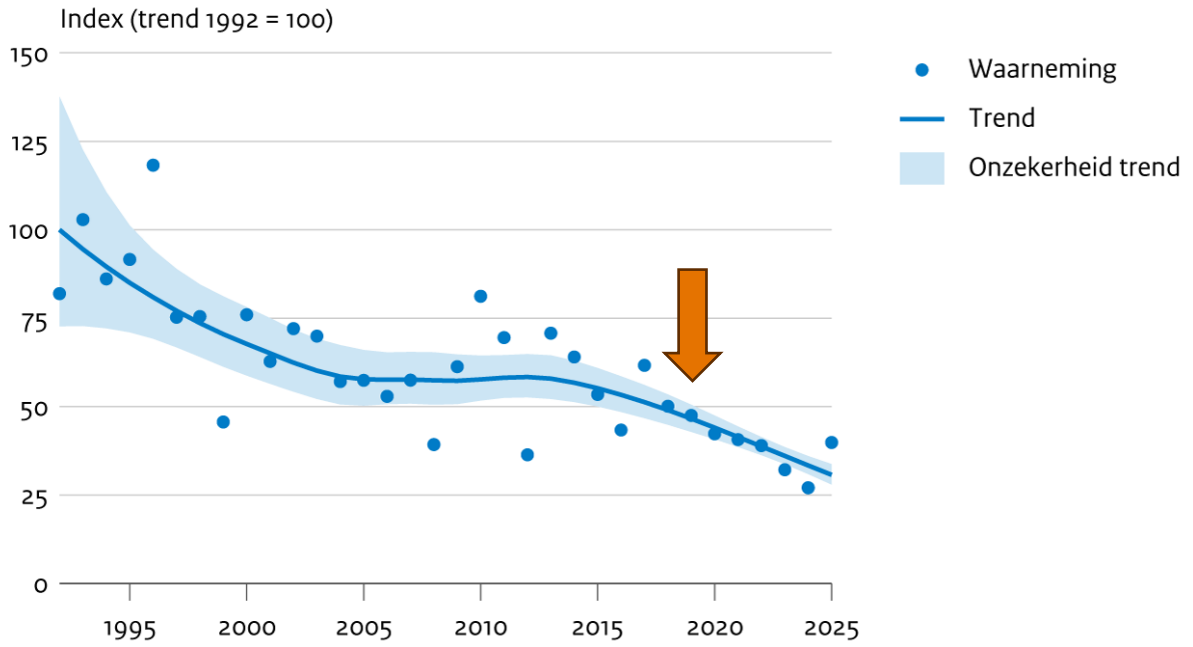
Heel veel mensen die regelmatig tellen

Schat aan gegevens

Hoe soorten het doen maar ook breder

Geeft inzicht

Populatie van graslandvlinders

Bron: NEM (Vlinderstichting, CBS)

CBS/apr26
www.clo.nl/nl118119

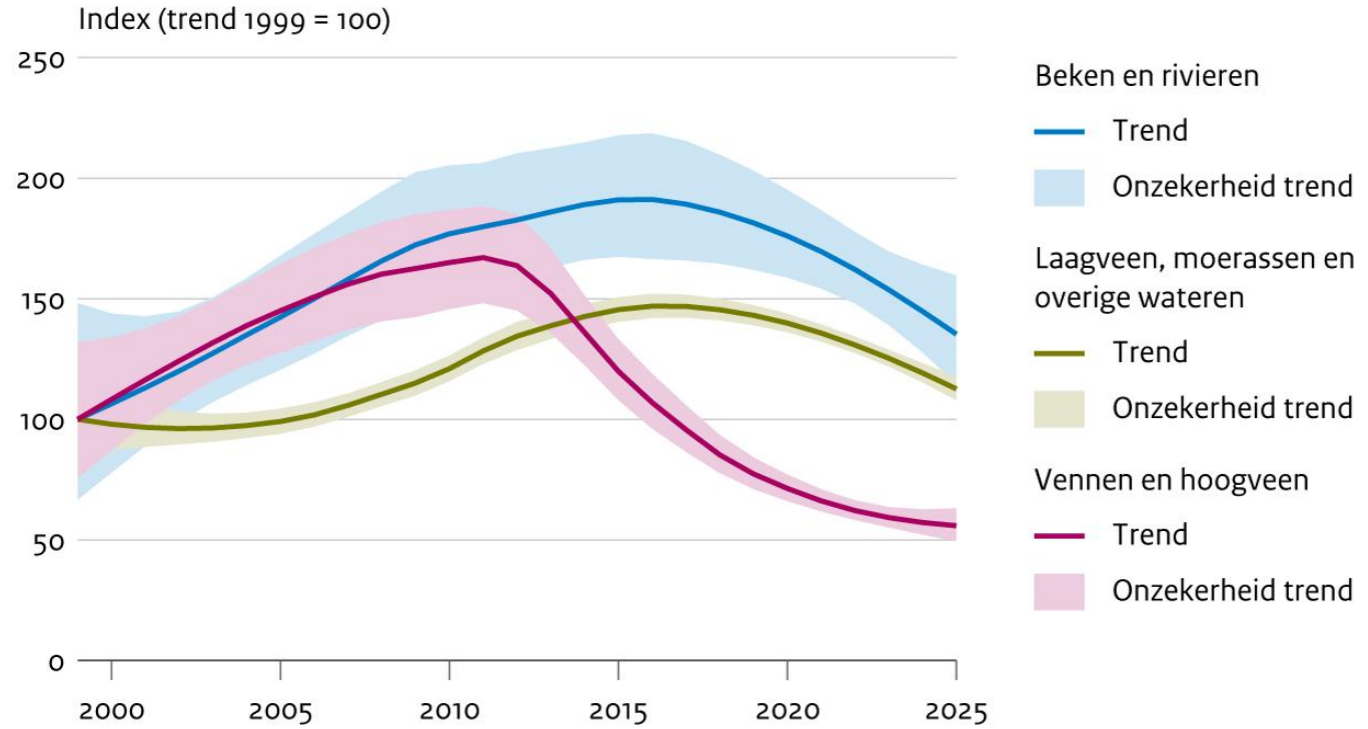
Monitoring

We zien positief en negatief

Habitatherstel, verbetering waterkwaliteit

Klimaatverandering en stagnatie

Populatie van libellen per habitat

Bron: NEM (Vlinderstichting, CBS)

CBS/apr26
www.clo.nl/nl138721

De Vlinderstichting

Basis- vs effectmonitoring

Twee soorten monitoring

Basismonitoring

-ontwikkelingen volgen

Effectmonitoring

-effectiviteit van een maatregel onderzoeken

De Vlinderstichting

Waarom monitoring kleurkeur?

Kleurkeur gaat over beheer
maar ook over tellen en meten

Waarom tellen we zoveel?

Beherend leren

De Vlinderstichting

Idee naar effect

We hebben een doel:

-Meer vlinders/bestuivers in bermen

We weten bepaalde dingen

-Vlinders hebben bloemen nodig

Dus:

-Meer bloemen laten staan geeft meer vlinders

Klopt dat wel?

De Vlinderstichting

Complex

Natuur is complex

Voorspellen hoe goed iets gaat werken is lastig

Meten en bijsturen is essentieel

Verwacht het onverwachte

De Vlinderstichting

Andere groepen

Van dagvlinders weten we veel, van andere insecten veel minder

Profiteren die van dezelfde maatregelen of zijn andere maatregelen nodig?

Andere levensstadia

De Vlinderstichting

Werkt Kleurkeur?

29 locaties

Kleurkeur en referentie

3 bezoeken per locatie

Planten, nectar, vegetatiestructuur en bestuivers

Werkt Kleurkeur?

Plantendiversiteit niet veranderd, samenstelling wel

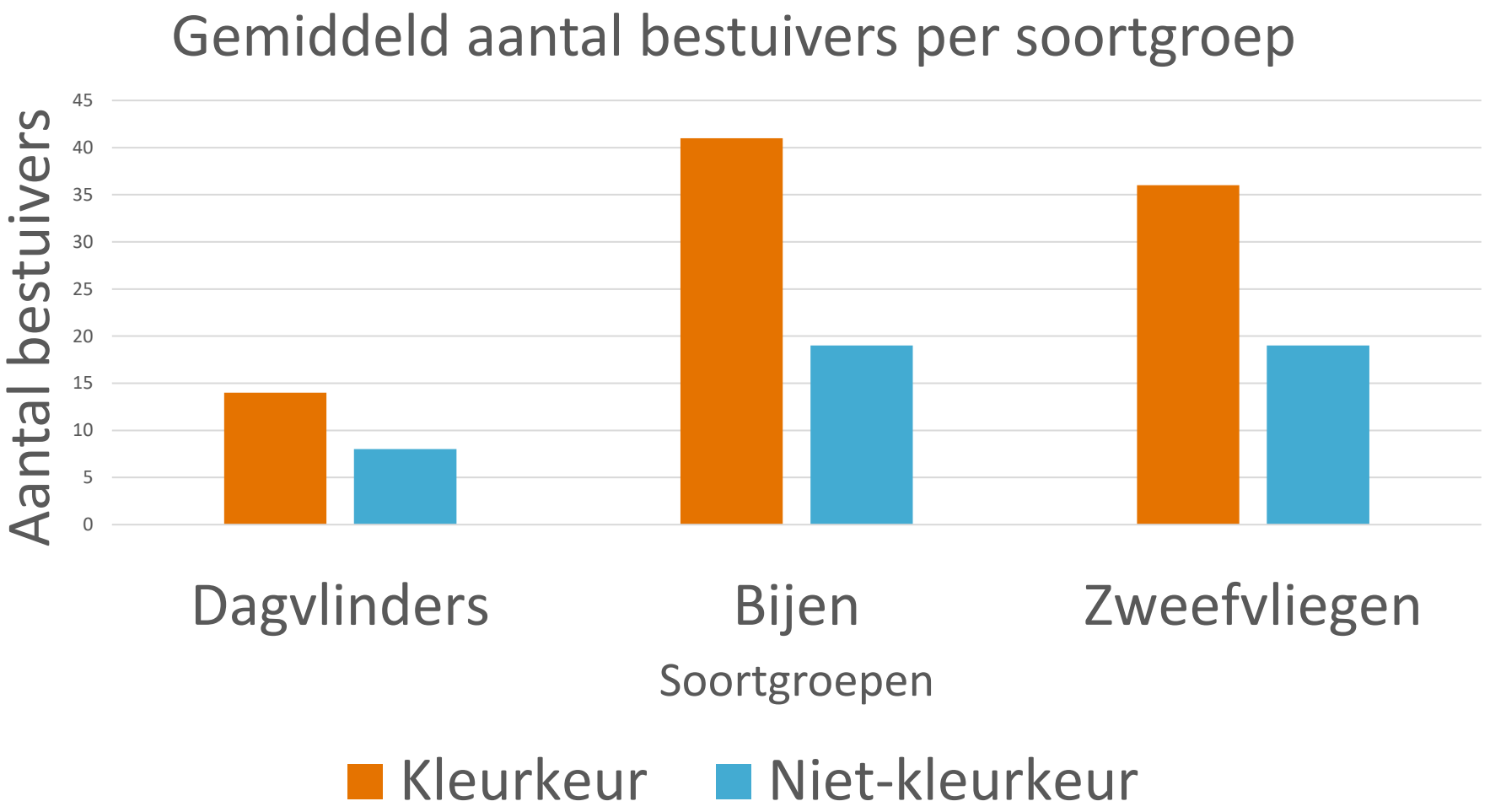
Nectarindex 3,3 versus 2,1

Geen tekenen van verruiging

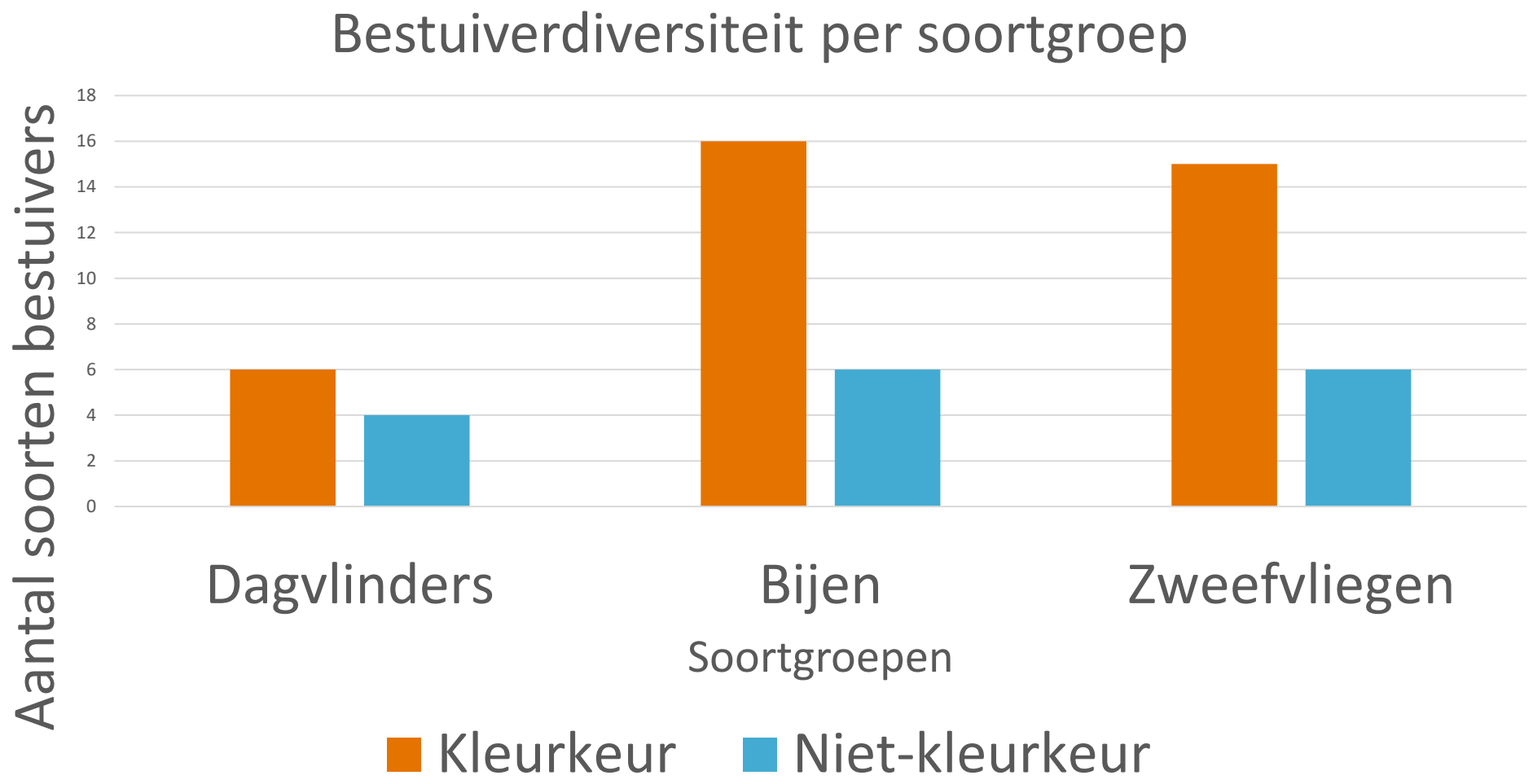
Meer bloemen is gelukt

Werkt Kleurkeur?

Werkt Kleurkeur?

Werkt Kleurkeur?

Vegetatie verandert in de gewenste richting

Meer bestuivers en meer soorten van alle drie de groepen

Het werkt!

Werkt Kleurkeur?

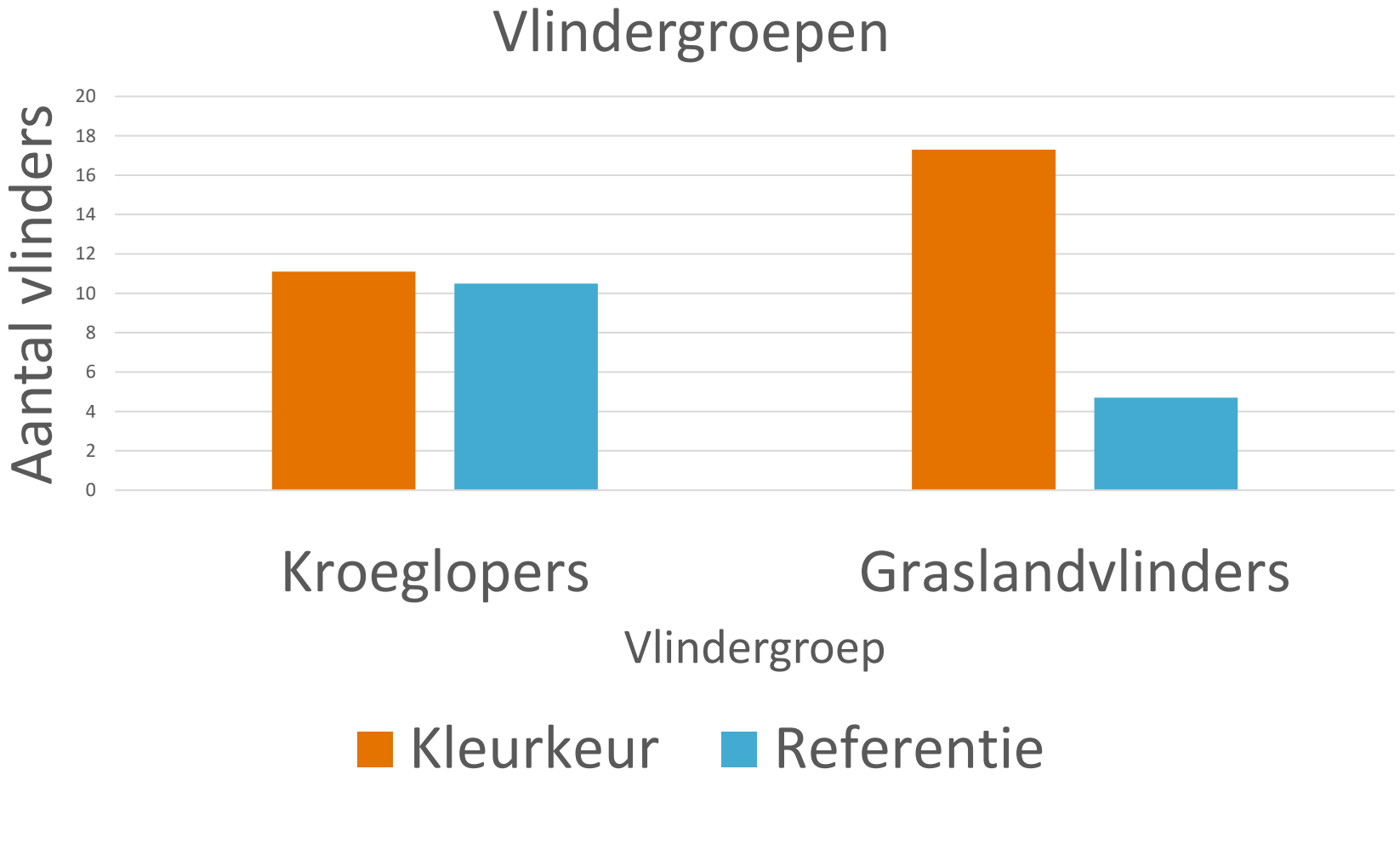
Kleurkeur niet bedoelt voor zeldzaamheden

Maar wel leefgebied, niet alleen nectarkroeg

Werkt Kleurkeur?

Klaar?

We weten dat het werkt

Uitrollen en klaar?

De wereld staat niet stil -> blijven volgen

Shifting baseline

Mensen zien geleidelijke veranderingen niet

Tellen en meten zijn objectief

2007

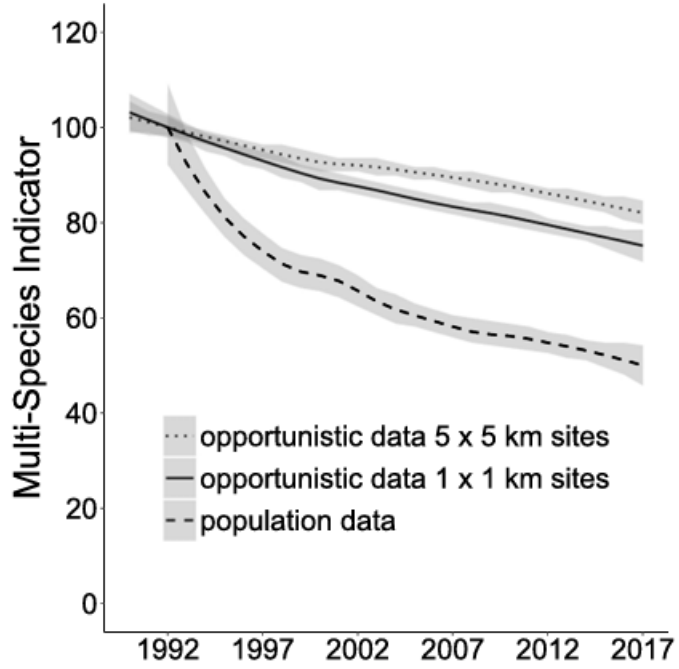

McClenachan, L. (2009). Documenting loss of large trophy fish from the Florida Keys with historical photographs. *Conservation biology*, *23*(3), 636-643.

Shifting baseline

Ook afname insecten lang niet gezien

Met monitoringsdata wel duidelijk

PLOS ONE

RESEARCH ARTICLE

More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas

Caspar A. Hallmann[1]*, Martin Sorg[2], Eelke Jongejans[1], Henk Siepel[1], Nick Hofland[1], Heinz Schwan[2], Werner Stenmans[2], Andreas Müller[2], Hubert Sumser[2], Thomas Hörren[2], Dave Goulson[3], Hans de Kroon[1]

1 Radboud University, Institute for Water and Wetland Research, Animal Ecology and Physiology & Experimental Plant Ecology, PO Box 9100, 6500 GL Nijmegen, The Netherlands, **2** Entomological Society Krefeld e.V., Entomological Collections Krefeld, Marktstrasse 159, 47798 Krefeld, Germany, **3** University of Sussex, School of Life Sciences, Falmer, Brighton BN1 9QG, United Kingdom

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

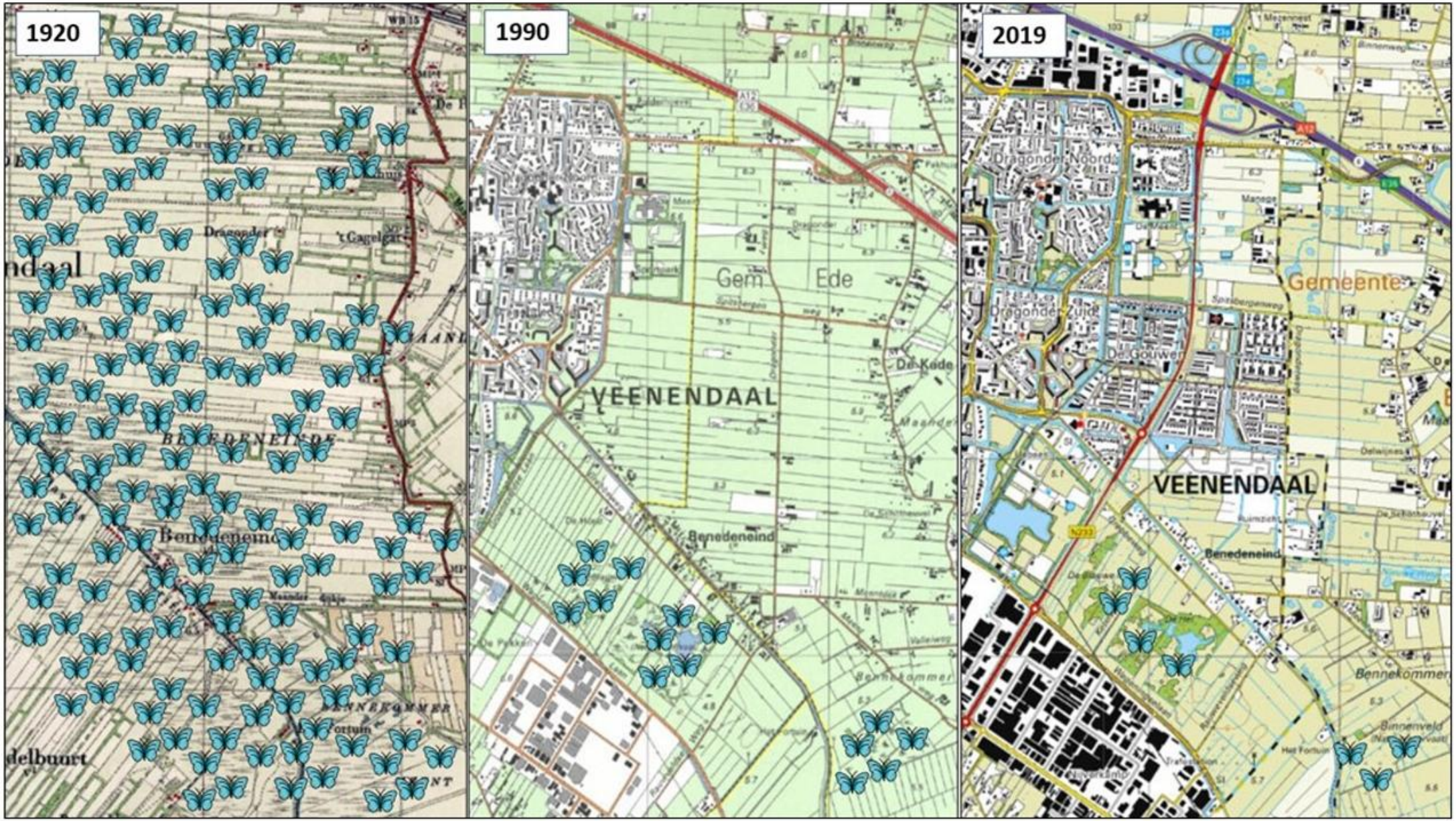
Biological Conservation

journal homepage: www.elsevier.com/locate/biocon

Over a century of data reveal more than 80% decline in butterflies in the Netherlands

Arco J. van Strien[a,*], Chris A.M. van Swaay[b], Willy T.F.H. van Strien-van Liempt[c], Martin J.M. Poot[a], Michiel F. WallisDeVries[b,d]

[a] *Statistics Netherlands, P.O. Box 24500, 2490 HA The Hague, the Netherlands*
[b] *De Vlinderstichting/Dutch Butterfly Conservation, P.O. Box 506, 6700 AM Wageningen, the Netherlands*
[c] *Brederostraat 10, 2332 BB Leiden, the Netherlands*
[d] *Wageningen University, Plant Ecology and Nature Conservation Group, P.O. Box 47, 6700 AA Wageningen, the Netherlands*

1920 → 1990 → 2019

afname in verspreiding: 67% afname in aantal vlinders: 50%

→ totale afname in aantal vlinders minstens 84%

Klimaatverandering

“Kort de winter in”

Meer kruiden, minder grassen

Klimaatverandering

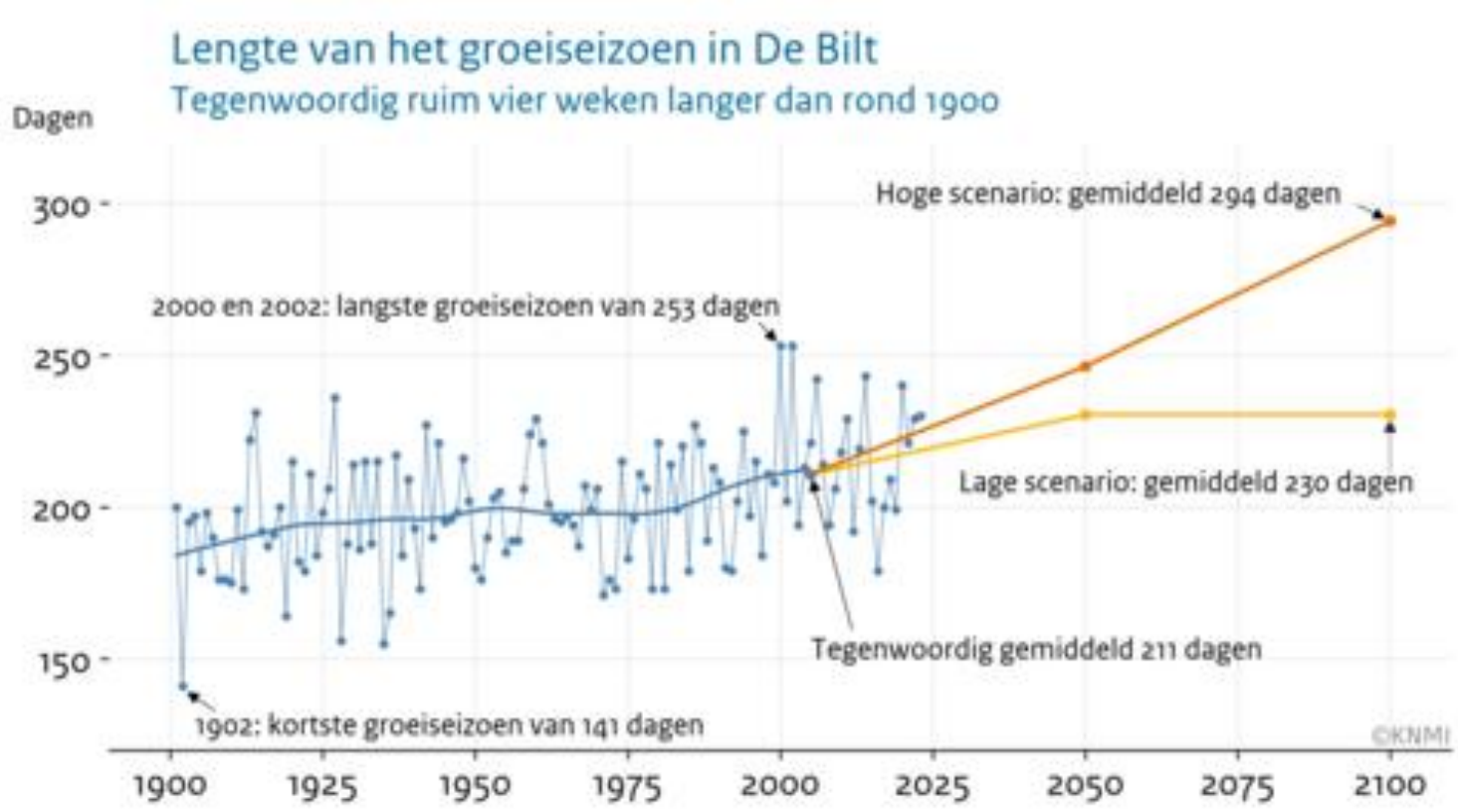
“Kort de winter in”

Meer kruiden, minder grassen

Groeiseizoen 4 weken langer

Eindigt nu vaak pas eind november

Beheer aanpassen?

Vinger aan de pols

Is er verruiging? Of juist verschraling?

Minder stikstofdepositie?

Kan er minder gemaaid? Moet het juist meer?

Bijzondere soorten?

Kleurkeur uitrollen

Kleurkeur werkt

Monitoring nodig voor lokaal optimaliseren

Aanpassen als omstandigheden veranderen

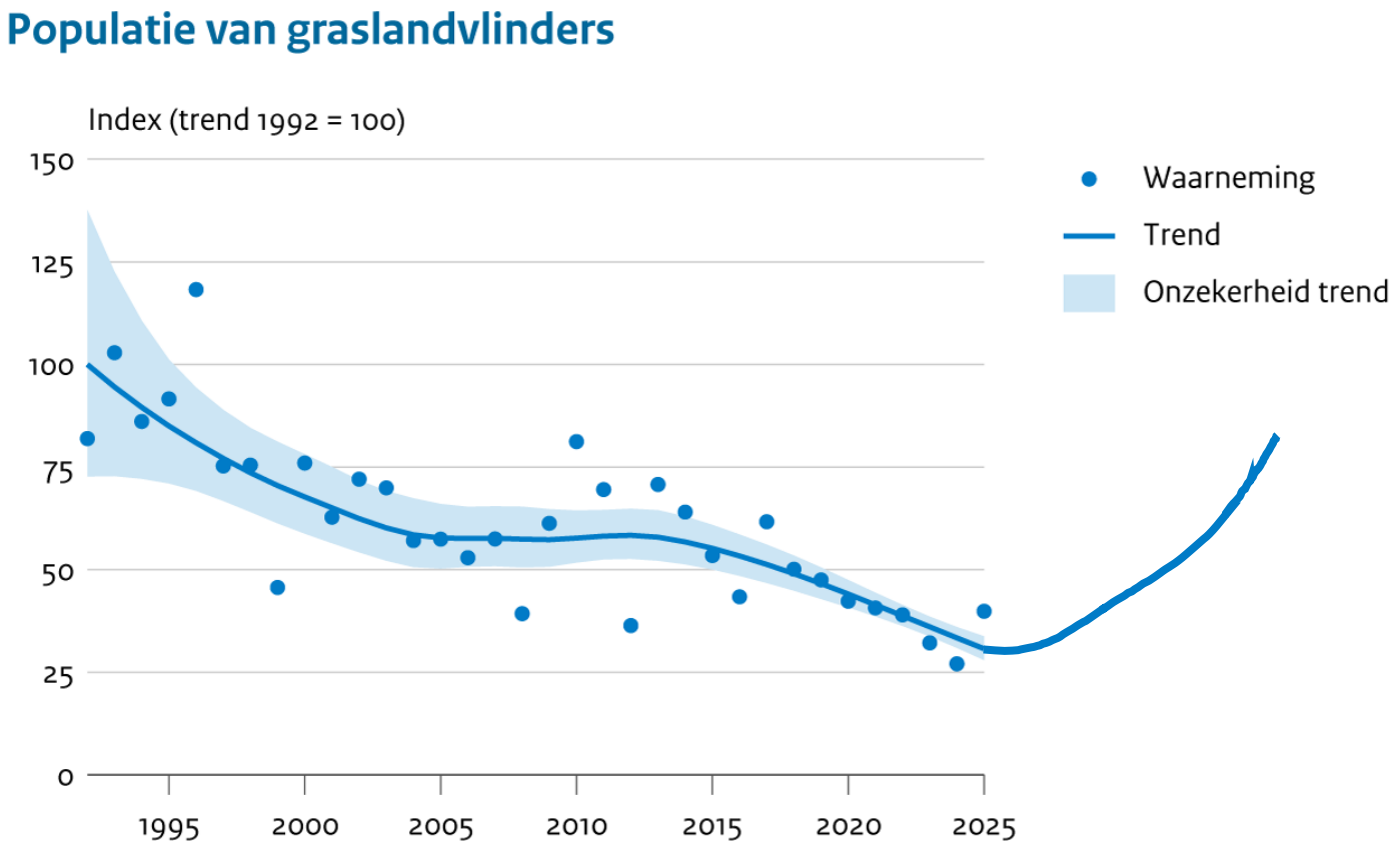
Niet blind beheren

Monitoring

Overal Kleurkeur

Dan kunnen wij weer een lijn omhoog tekenen

Bron: NEM (Vlinderstichting, CBS)

CBS/apr26
www.clo.nl/nl118119

De Vlinderstichting
Mennonietenweg 10
Postbus 506
6700 AM Wageningen
info@vlinderstichting.nl

www.vlinderstichting.nl